

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/wystawy/postacie/95234,Beata-Obertynska-1898-1980.html>
23.04.2024, 12:26

Beata Obertyńska (1898-1980)

„Dziodzia”, „Marta Rudzka”, poetka, pisarka, żołnierka. Leopold Staff twierdził, że gdyby nie Pawlikowska-Jasnorzewska, największą damą poezji polskiej byłaby Obertyńska.

Urodziła się 18 lipca 1898 r. w Storożce koło Skolego w rodzinie młodopolskiej poetki Maryli z Młodnickich Wolskiej i inż. Wacława Wolskiego, przedsiębiorcy naftowego, a jednocześnie założyciela „Słowa Polskiego” we Lwowie.

Dzieciństwo i młodość spędziła we Lwowie, naukę pobierała w domu rodzinnym, tam też zdała egzaminy eksternistycznie. W 1918 r. wyszła za mąż za Józefa Obertyńskiego, właściciela majątku ziemskiego pod Lwowem. W 1924 r. zadebiutowała wierszem „Z pokłonem”, który ukazał się w Słowie Polskim. W latach 30. zdała egzaminy aktorskie w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej. Od 1933 do 1937 roku występowała na scenach lwowskich teatrów, pisała również utwory dramatyczne. Po śmierci męża w 1937 r. zarządzała rodzinnym majątkiem ziemskim.

Po wybuchu wojny w majątku Obertyńskiej pod Lwowem schronienie znalazło około 60 uchodźców z Poznańskiego i Śląska. Po agresji ZSRS na Polskę do domu Obertyńskiej przymusowo dokwaterowano zaś sowieckich funkcjonariuszy. W lipcu 1940, została aresztowana przez NKWD i oskarżona o to, że była obszarniczką, wyzyskiwała chłopów i sabotowała powstanie kołchozu, który założono na terenie jej majątku. Obertyńską więziono w lwowskich Brygidkach, Kijowie, Odessie, Charkowie, Starobielsku. Ostatecznie została zesłana do łagru Loch w okolicach Workuty. Swoje doświadczenia opisała pod pseudonimem Marta Rudzka w tomie „W domu niewoli”, wydanym w Rzymie w 1946 roku. Tekst ten zaliczany jest do pierwszych i najważniejszych świadectw pobytu w łagrach.

W wyniku układu Sikorski-Majski, wstąpiła do Armii Polskiej w ZSRS pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Służyła jako pielęgniarka, a także porucznik w kwaterze Oświaty II Korpusu w Rzymie. Przeszła szlak bojowy przez Iran, Palestynę, Egipt i Włochy.

Po wojnie osiadła w Londynie. Publikowała w „Dzienniku Polskim”, „Polsce Walczącej”, „Orle Białym” oraz w

czasopismach jezuickich. W 1967 roku otrzymała nagrodę londyńskiego „Przeglądu Powszechnego”. Podpisała list pisarzy polskich na obczyźnie, solidaryzujących się z sygnatariuszami protestu przeciwko zmianom w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (List 59).

Zmarła 21 maja 1980 r. w Londynie.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Beata Obertyńska, Zdjęcie z domeny publicznej